

KARAKUS
ETNISITE

Belirli burjuva hareketlerinin önderliğinde yürütülen devrimler dışında ulus-devletleri yaratan genellikle milliyetçilik hareketleri olmuştur.

Milliyetçilik, ulus olarak tanımlanan bir toplumsal öznenin kendi devletine kavuşması hareketi olarak kabul edilebilir.

Milliyetçiliğin esas olarak üç amaca yönelmiş bir hareket olduğu görülecektir:

1. Ulusal ekonomiyi yaratmak,
2. Özerk bir ulusal yasama/yürütme organı (ulus-devletin siyasi ve idari örgütünü) oluşturmak ve ayırıcı bütün bağ ve ilişkileri (bireysel, yöresel bağları ve cemaat bağlarını) bu organın denetimi ve bütünleştiriciliği altında toplamak
3. Ulusal bir kültür (ortak değer ve beklentiler sistemi) ve buna bağlı bir kimlik tanımlaması yaratmak. [AYDIN ve ERDAL, 2013: 162 - 163]

Her kültürde olduğu gibi bir etnik gurubun üyeleri ortak arka planları nedeniyle kimi inanç, değer, alışkanlık, adet ve normları paylaşırlar.

Kültürel özellikleri nedeniyle kendilerini farklı ve özel olarak tanımlarlar.

Bu ayrım dil, din, tarihsel deneyim, coğrafi tecrit, akrabalık ya da ırdan kaynaklanabilir. [KOTTAK; 2001:62]

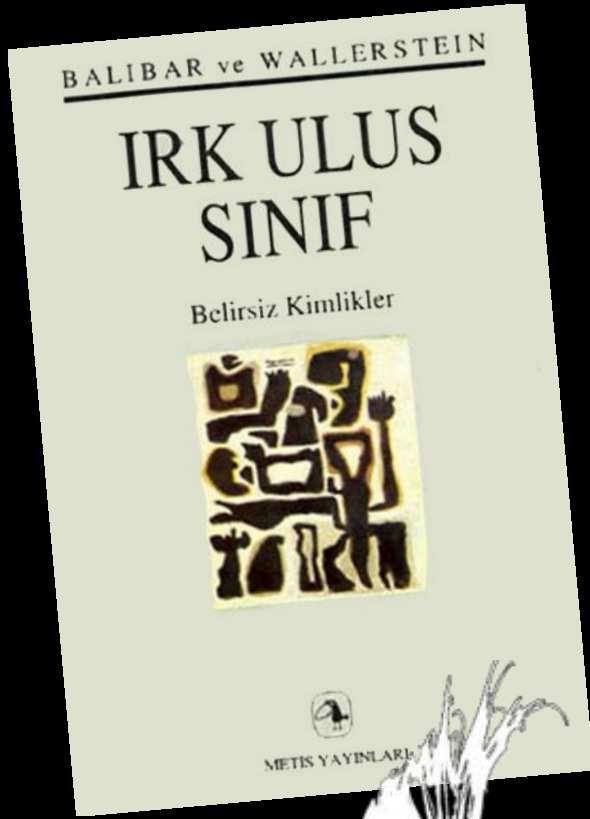
SEBASTIAO
SALGADO

KARAKUS
İrk ve Etnilik insanların kendilerini, *algılanan* köklerine ya da ortak tarihlerine göre tanımlamaları neredeyse evrenseldir.

Buradaki “algılanan” sözcüğü önemlidir; çünkü, ırk ve etniklik gibi kişilere isnat edilen birbiriyle yakından ilişkili nitelikleri oluşturur; toplumsal gerçeklik sadece insanların inandıkları şeylerdir.

Biz biyolojik ırkları, belirlenmiş sınırlara sahipmiş gibi ve sabit kategorilermiş gibi kavramlaştırma eğilimindeyiz,

fakat öyle değiller. [BARTH; 2001: 325]

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi etnik gurup – bir zamanlar azınlık denirdi- kategorisini yarattık. Azınlıklardan söz edebilmek için bir çoğunluğa ihtiyaç vardı. Çözümlemeciler azınlık olma durumunun aritmetik temelli bir kavram olması gerekmediğininin uzun süredir farkındadırlar; bu durum toplumsal güç derecesiyle ilişkilidir. Sayısal çoğunluklar toplumsal azınlık olabilirler. Bu toplumsal gücü ölçtüğümüz yer kuşkusuz bir bütün olarak dünya sistemi değil, ayrı ayrı devletlerdir. Bu nedenle “etnik grup” kavramı, devlet sınırlarına –tanım olarak bu durum belirtilmese bile- pratikte “ulus” kavramı kadar bağlıdır. Aradaki tek fark bir devletin tek bir ulus ve birçok etnik grup içerme eğiliminde olmasıdır.

[BALIBAR ve WALLERSTEIN; 2000: 105]

Bütün aidiyetlerimizin toplamı gibi algılanacak ve içinde insanlık toplumuna aidiyetin gitgide daha fazla kazanarak, çok yönlü özel aidiyetlerimizi de silmeden, sonunda bir gün esas aidiyet haline gelecek bir kimlik elbette küreselleşme “rüzgarının bizleri ister istemez bu yöne sürüklediğini söyleyecek kadar ileri gitmeyeceğim ama bu rüzgar bana böyle bir yaklaşımı göze almayı daha az zor hale getirecekmiş gibi geliyor. Aynı zaman da kaçınılmaz.

[MAALOUF; 2015:85]

JEAN-FRANÇOIS BAYART

KİMLİK YANILSAMASI

Kimlikler yoktur; sadece kimlik teşhis etme işlevi vardır. Sanki onları okuyan, yorumlayan kişilerden bağımsız bir şekilde var oluyorlarmış gibi, şatafatla söz ettiğimiz kimlikler yalnızca bu kimlik teşhis etme edimleri, yani kimliklerin dile getirilmesi aracılığıyla kurulurlar (ya da bozulurlar).

[BAYART; 1999: 89]

KARAKUŞ

Kaynakça

- B AYDIN, Suavi; ERDAL, Yılmaz, Selim; 2013:** Antropoloji. A. Ü. Açıköğretim Yayınları. Eskişehir. Editör: Handan Üstündağ.
- ALIBAR, Etienne; WALLERSTEIN, Immanuel; 2000:** Irk, Ulus, Sınıf. Belirsiz Kimlikler. Metis Yayınları. İstanbul. 3. Basım. Çeviri: N. Ökten.
- Barth , Fredrik; 2001:** Etnik Gruplar ve Sınırları. Bağlam Yayınları. İstanbul. Çeviri: A. Kaya – S. Gürkan.
- BAYART, Jean – François; 1999:** Kimlik Yanılsaması. Metis Yayınları. İstanbul. 1. Basım. Çeviri: Mehmet Moralı.
- KOTTAK, F., Conrad; 2001:** Antropoloji, İnsan Çeşitliliğine Bir Bakış. Ütopya Yayınevi. Ankara. Çeviri: H. Ü. Öğretim Elemanları.
- MAALOUF, Amin; 2015:** Ölümcül Kimlikler. Yapı Kredi Yayınları. İstanbul. 40. Baskı. Çeviri: Aysel Bora.

